

Protocol buitenspelen

Inleiding:

Elke dag even buitenspelen is belangrijk voor de kinderen. Zij kunnen door rennen, fietsen etc. al de energie even kwijt om daarna weer rustig op de groep te kunnen spelen. Natuurlijk zorgen vooral de weersinvloeden er voor dat buitenspelen wordt belemmert. Het regent of het is wel heel koud om naar buiten te gaan! Toch is het van belang dat er elke dag even een frisse neus wordt gehaald. In dit protocol staat beschreven waar je op moet letten bij het buitenspelen met de verschillende weersinvloeden en welke maatregelen en aanpassingen er zijn om elke dag even te kunnen uitwaaien.

Controle plein

Voordat er buiten gespeeld kan worden dient het plein te worden gecontroleerd.

Aandachtspunten die dienen te worden gecontroleerd:

1. Aanwezigheid van verontreiniging van het plein, gras en de zandbak in de vorm van ongedierte, uitwerpselen, glas, sigaretten, afval etc.
2. Controle of alle hekjes goed zijn afgesloten.
3. Eventueel kapot speelgoed verwijderen.
4. Controle oneffenheden plein: Denk hierbij aan gladde plekken van ijs, mosplekken in de schaduw of scheven tegels.
5. Controle kleine voorwerpen. Verwijder kleine voorwerpen die in de mond kunnen worden genomen van het plein.

Vastzetten deur

Tijdens het buitenspelen kun je de buitendeur open laten, voor het contact met de groepen. De buitendeur dient buiten op de deur rem te worden gezet om het klemmen van vingertjes te voorkomen.

Toezicht

Tijdens het buitenspelen is er ten alle tijden een pedagogisch werker aanwezig. Een stagiair of onervaren inval-, nieuwe kracht mag nooit alleen de verantwoordelijkheid dragen over de groep. Indien er iets dringends binnen moet worden geregeld is zij de aangewezen persoon om hulp in te schakelen vanuit de groepen.

Spelen:

Houd rekening met de leeftijdsfase en het speelgedrag van het kind.

Maak vooraf duidelijke afspraken waar de kinderen mogen fietsen en waar de kleinste kinderen spelen. Houd deze bij voorkeur zover mogelijk uit elkaar. Beperk druk spelen wanneer er veel kleine kinderen zijn.

Gebruik aparte speelhoekjes en een grondbox indien de groepssamenstelling dit van je vraagt.

Er mag onder de veranda niet worden gerend, dit i.v.m. het struikel en val gevaar tegen de verandapalen. Creeer speelmogelijkheden onder de veranda die rustig spel vragen, zoals het spelen met de zandwatertafel, stoepkrijten etc.

Er wordt aan de kinderen duidelijk uitgelegd dat ze voorzichtig moeten spelen in de buurt van de ruiten.

Zandbak.

De zandbak moet afgeschermd kunnen worden met een net, gaas of plaat om honden en katten te beletten het zand te bevuilen met uitwerpselen. De mazen van gaas of net moeten klein genoeg zijn om vooral katten tegen te houden. Het net moet strak gespannen zijn zodat

het niet op het zand ligt. Naast vervuiling door honden/kattenpoep heb je meer soorten vervuiling:

- fysisch (glas, sigarettenpeuken).
- bacteriologisch (bladeren etc.).
- microbiologisch (schimmels).

Zon, regen en wind zorgen voor een natuurlijke reiniging van het zand. Bij voorkeur de zandbak niet afdekken met een plank of deksel omdat het zand hierdoor erg vochtig blijft en er schimmelvorming kan ontstaan.

Controleer het zand voor dat er in gespeeld wordt. Eventuele aanwezige verontreiniging dient direct te worden verwijderd. Het zand moet worden verschoond als uitwerpselen van honden of katten in het zand worden aangetroffen, die er langer dan 3 weken in hebben gelegen.

a. Welk zand gebruiken wij?

- Zand moet goed vormbaar zijn bij een zekere mate van vochtigheid.
- Zand mag niet geel afgeven aan handen of kleren.
- Het gehalte organische stof (planten resten) moet laag zijn.
- Meestal wordt duinzand of bergzand gebruikt als meest ideale zand om mee te spelen.
- Rivierzand is te grof en daarom niet geschikt als speelzand.

b. Verversen van het zand.

Het zand moet minimaal een maal per jaar verversed worden bij voorkeur voor het begin van het speelseizoen. Zand kan ook gestoomd worden. Bij zichtbare langdurige vervuiling uitwerpselen moet het zand in het geheel worden vervangen.

c. hygiëne eisen.

- Niet eten en drinken in de zandbak.
- Kleding uitkloppen na het spelen in de zandbak.
- Apart speelgoed voor de buitenzandbak. Speelgoed na het spelen opbergen in berging.
- Buitenspeelgoed. Buiten speelgoed 4x per jaar schoonmaken.
- Na het spelen in de zandbak worden de handen gewassen.

Bepanting:

- Bij de bepanting van de tuin dient er rekening te worden gehouden dat er geen planten gebruikt kunnen worden die allergeen stuifmeel verspreiden. Kinderen die allergisch hiervoor zijn of mensen met hooikoorts kunnen hier ernstig op reageren.
- planten die aantrekkelijk zijn voor bijen en wespen dienen te worden verwijderd.
- Zorg ervoor dat de planten aan de regenpijp niet toegankelijk zijn voor de kinderen. Hang de bakjes hoog op buiten bereik.

Buitenspelen in de regen:

Niets is voor kinderen leuker dan plassen stampen en rennen. Je zou dus denken dat buitenspelen in de regen altijd wordt aangegrepen wanneer de situatie zich voordoet. Niets is echter minder waar. Bij regen wordt er vaak gekozen om binnen een activiteit aan te bieden i.p.v. de stap naar buiten te wagen.

Voor het buitenspelen in de regen zijn diverse maatregelen getroffen om dit mogelijk te maken. Zo hebben wij op mukkie:

- Regenlaarsjes in alle maten,
- Regenjasjes in alle maten,
- Handdoeken,
- Reserve kleding (indien nodig)
- Een mooie veranda waar ze droog onder kunnen spelen.

Waar moet je verder rekening mee houden:

- Alleen kinderen die zelf kunnen lopen, kunnen naar buiten,

- Zorg bij alle kinderen voor regenkleding, zij moeten tenslotte hun eigen kleding nog de hele dag dragen,
- Droog de kinderen goed af wanneer je klaar bent met spelen en trek eventueel droge kleding aan.

Buitenspelen in de zon.

De zon schijnt. Kinderen voelen zich lekker bij mooi weer. De zon zorgt ook voor de aanmaak van vitamine D, dat is goed voor hun botten. Maar te veel zon is niet gezond. Niets is zo vervelend als een rood verbrande huid. Andere nadelen van te veel zon kunnen pas op latere leeftijd aan het licht komen, zoals huidveroudering, maar ook huidkanker.

Met de juiste bescherming kan veel ellende voorkomen. Extra bescherming van kinderen is belangrijk; op vakantie, maar ook bij mooi weer thuis in de tuin en dus ook bij ons op het kinderdagverblijf.

Algemeen

Elke keer als de huid verbrandt, raken huidcellen beschadigd door de UV-straling. En juist bij kinderen komt die beschadiging hard aan. Hun huidcellen zijn extra kwetsbaar. Bovendien zijn ze in de groei: de celdeling gaat zo snel dat er soms te weinig tijd is om alle beschadigde huidcellen te herstellen voordat ze zich weer gaan delen. In die cellen ontstaan dan als het ware 'littetkens', die kinderen hun leven lang meedragen. Dit is aan de buitenkant niet te zien, want die beschadigingen zitten diep in de huidcellen. Maar hoe meer 'littetkens', hoe groter de kans dat een kind op latere leeftijd huidkanker krijgt. Daarom is bescherming zo belangrijk, zeker voor kinderen.

Zonkrachtwaarden

De zonkracht wordt weergegeven op een schaal van 0-10. In Nederland staan verwachte zonkrachtwaarden in de weerberichten in de krant of op internet: www.knmi.nl. Op radio en tv wordt alleen melding gemaakt van zonkracht 6 of hoger. Net als de weersverwachting is dit een voorspelling.

0 Geen zonkracht

1-2 Vrijwel geen zonkracht 3-4 Zwakke zonkracht

5-6 Matige zonkracht

7-8 Sterke zonkracht

9-10 Zeer sterke zonkracht

De zonkracht wordt bepaald door:

- Het jaargetijde: in de zomer is in Nederland de zonkracht sterker dan in de winter. In de tropen daarentegen maakt het jaargetijde niet uit.
- Het tijdstip op de dag (oftewel de stand van de zon): uv-straling is in Nederland het sterkst tussen 12.00 en 15.00 uur. De afstand die UV-stralen door de dampkring moeten afleggen is dan het kortst.
- De plaats op aarde: hoe dichter bij de evenaar, hoe sterker de uv-straling. Maar ook: hoe hoger (in de bergen), hoe sterker de UV-straling.
- De mate van weerkaatsing: uv-straling wordt sterker door weerkaatsing via sneeuw, zand en water.
- Bewolking: door een dichtbewolkte lucht komt nauwelijks uv-straling, bij heilig weer kan de doorlating van UV-straling toch aanzienlijk zijn. Bij schapenwolkjes kan de intensiteit van UV-straling zelfs toenemen doordat straling gereflecteerd wordt tussen de wolken.

Indien het warm is buiten vergt dit een ander beleid dan bij een normale temperatuur.

Kinderen raken sneller oververhit, er worden andere speelmaterialen met daarbij behorende gezondheids – veiligheidsrisico's. Daarom dienen de onderstaande aandachtspunten in acht te worden genomen.

- creëer schaduwplekken onder de veranda
- beperk de duur van het buitenspelen
- Geen direct spelen in de zon tussen 12.00 uur en 15.00 uur

- Pas de activiteiten aan op de temperatuur. Geen drukke activiteiten bij extreem heet weer.
- Biedt extra drinkmomenten aan bij extreme warmte.

Elke huid reageert anders

Huidtype Verbrandingservaring

1. 1 verbrandt zeer snel
2. 2 verbrandt snel
3. 3 verbrandt niet snel
4. 4 verbrandt bijna nooit

Bruiningservaring

1. wordt niet bruin
2. wordt langzaam bruin
3. wordt makkelijk bruin
4. bruint zeer goed

Uiterlijke kenmerken

1. Zeer lichte huid, vaak sproeten, rood of lichtblond haar, blauwe ogen.
2. lichte huid, blond haar, grijze, groene of lichtbruine ogen.
3. licht getinte huid, donkerblond tot bruin haar, vrij donkere ogen.
4. een van nature getinte huid, donker haar, donkere ogen.

Anti-zonnebrandmiddelen

Anti-zonnebrandmiddelen zijn gemaakt om zonnebrand te voorkomen. Ze bevatten UV-filters waardoor minder UV-straling de huid bereikt. Een middel dat alle UV-straling wegfiltert bestaat niet. Gebruik van een anti-zonnebrandmiddel is geen vrijbrief om onbepaald te zonnen. Wie dat doet, vergroot zelfs de kans op huidkanker. Een anti-zonnebrandmiddel moet gezien worden als een aanvullende maatregel, naast het dragen van kleding en het opzoeken van de schaduw in plaats van de volle zon.

Overlast insecten:

- Bij overlast van wespen of ander ongedierte dient er een hor voor de deur worden geplaatst of de deur te worden gesloten. (zie protocol binnenklimaat)
- Beperk zoet eten en drinken en berg na eten en drinken de spullen direct op.
- Bij buiten drinken worden rietjes of tuitbekers gebruikt om te voorkomen dat een bij of wesp in de mond van een kind terechtkomt.
- Plakkerige monden worden direct gereinigd.

Zon

- Kinderen onder een jaar mogen alleen in de schaduw spelen, zij moeten direct zonlicht vermijden.
- Bij zonnig weer zetten we zoveel mogelijk partytenten op en creëren we zoveel mogelijk schaduw plekken.
- Kleding (ook een petje/hoedje), biedt de beste bescherming tegen de zon.
- Ouders wordt gevraagd de kinderen thuis al in te smeren met een factor 20 of meer en passende kleding c.q. hoofddekzels te verzorgen.
- Wanneer een kind een zonnehoedje bij zich heeft zetten we deze altijd op.
- Wanneer de kinderen niet met water spelen, laten we de kinderen broek en shirt aanhouden.
- Kinderen worden van begin mei tot eind september op alle dagen dat het zonnig of half bewolkt is ingesmeerd; ook als ze in schaduw spelen. Hiervoor wordt tenminste factor 20 gebruikt en het middel beschermt tegen uv-a stralingen en tegen u-vb stralingen..
- Een half uur voordat we naar buiten gaan smeren we de kinderen in.
- Tijdens de zonnige periode worden de kinderen iedere 2 uur opnieuw ingesmeerd.
- Herhaal het insmeren na het zwemmen. Waterproof-producten zullen toch voor

een deel verdwijnen bij het afdrogen of spelen in het water en zand. Smeer kinderen daarom ook met deze producten regelmatig in. Houd de kinderen goed in de gaten op zonneblausjes, of allergische reacties op de zonnebrand. Overleg indien nodig met ouders om eigen zonnebrand mee te brengen.

- Van 12 tot 15 uur wordt de zon vermeden en wordt er in de schaduw gespeeld.
  - Bij warm weer krijgen de kinderen meer drinken aangeboden dan normaal.
- Naast 15.00 uur is er ook een drinkmoment om 14.00 uur voor de kinderen die niet slapen.
- Wanneer het erg heet is passen we de activiteiten aan, doen rustiger aan en rusten vaker.

Zwembad

- Het zwembad moet eerst goed worden gereinigd, voordat het wordt gevuld met water.
- Het zwembad mag alleen gevuld worden drinkwaterkwaliteit water.
- In het zwembad mag niet worden gegeten of gedronken.
- Kinderen dragen zwemluiers indien zij niet zindelijk zijn.
- Het zwembad wordt gecontroleerd op bladeren, ongedierte en vuil, deze kunnen bacteriën achterlaten in het zwembad wat bij incidentele consumptie van de kinderen kunnen leiden tot buikklachten.
- Bij zichtbare vervuiling wordt het zwembad direct verversd.
- Het zwembad wordt dagelijks gereinigd door:
  - * Leeg laten lopen.
  - * Uitspuiten met de tuinslang.
  - * Op zijn kop laten drogen.
  - * Nadrogen en droog opbergen.
- Voorwerpen en attributen waarmee kinderen en zwembad in contract komen, moeten van materialen vervaardigd zijn die gemakkelijk gereinigd kunnen worden.
- Er mag geen waterspeelgoed in het zwembad aanwezig zijn die aanzet tot drinken.
- Om de tuin staat een hek waardoor dieren niet in het zwembad kunnen komen.
- voor gebruik in het badje wordt het juiste speelgoed gekozen.
- spreek goed af wie er op de kinderen let.

Bij het zwembad is permanent toezicht verplicht. Vooraf wordt er dient er besproken te worden wie de toezichthouder is.

Buitenspelen bij koud weer.

- Ouders wordt verzocht rekening te houden met de kleding van de kinderen. Een warme jas, hoofddeksel, sjaal en wanten zijn verplicht.
- Kleding dient te worden aangepast aan de temperatuur. Indien een kind niet de juiste kleding mee heeft kan hij/zij niet mee naar buiten.
- De speeltijd moet worden aangepast bij extreme koude temperaturen. Een frisse neus halen bij extreme koude is vaak al voldoende.

Voor het buitenspelen bij koud weer moet het plein extra worden gecontroleerd op gladde plekken. In de ochtend dient bij openen te worden gestrooid met zout.

Opruimen

Na het spelen dient het speelgoed opgeruimd te worden in de bergruimte op het plein. Bij mooi weer kunnen de fietsjes als enige uitzondering buiten onder de veranda blijven staan. Een aantal regels voor de bergruimte:

- Laat geen kinderen toe in de bergruimte, ook niet onder toezicht.
- Sluit de bergruimte na gebruik (ook tijdens het spelen) altijd af met de sleutel zodat kinderen niet zelf de ruimte kunnen openen.

Verontreiniging

Wanneer er sprake is van lucht- of bodemverontreiniging worden deskundigen ingeschakeld.